

Izdajatelj in založnik:

Uprava RS za zaščito in reševanje
Ministrstva za obrambo

Glavni in odgovorni urednik:

dr. Blaž Komac

Uredniški odbor: dr. Blaž Komac

(predsednik), Olga Andrejek,
dr. Tom Bajcar, Nuška Čakš
Jager, mag. Milena Dobnik Jeraj,
dr. Mojca Dolinar, ppk. Dušan
Gombač, dr. Andrej Gosar, dr.
Lučka Kajfež Bogataj, Jasmina
Karba, dr. Domen Kušar, dr.
Marjan Malešič, Aleksandra Pelko
Jamnik, dr. Franci Steinman,
Srečko Šestan in dr. Tajan Trobec

Organizacija: Tanja Novak

Oblikovanje: Picto.design

Lektoriranje in prevajanje:

Ministrstvo za obrambo, Služba
za strateško komuniciranje;
Slovenska vojska, CVŠ,
Šola za tuje jezike

Naslov uredništva:

Uprava RS za zaščito in reševanje,
Vojkova cesta 61, Ljubljana
e-naslov: ujma@urszr.si
tel.: (01) 471 33 22

Spletni naslov revije Ujma je
ojs-gr.zrc-sazu.si/ujma



Tisk: Collegium Graphicum, d. o. o.

Revija izhaja od leta 1987,
enkrat letno (38. številka
v nakladi 1800 izvodov).

Za vsebino prispevkov
odgovarjajo avtorji.

Ponatis prispevkov iz revije Ujma
je brez izdajateljevega pisnega
dovoljenja prepovedan.

Mednarodna standardna serijska
številka: ISSN 0353-085X

Fotografija na naslovnici:

Posledice poplav avgusta 2023.
Na sliki je zaselek Trbiž, občina
Ljubno, kjer je plaz odnesel tri
stanovanjske hiše in gospodarsko
poslopje.

Avtor: Janez Melanšek

I. UVODNIK

Blaž Komac

Uvodnik: 4

II. VREMENSKE, VODNE IN DRUGE RAZMERE

Tanja Cegnar

Podnebne razmere v svetu leta 2023 6

Tanja Cegnar

Podnebne razmere v Sloveniji leta 2023 30

Anita Jerše Sharma, Tamara Jesenko, Tatjana Prosen

Potresi v Sloveniji leta 2023 48

Urška Pavlič

Rekordne višine gladin podzemne vode v letih 2022 in 2023 65

Florjana Ulaga, Maja Koprivšek

Vodnatost rek leta 2023 76

Florjana Ulaga

Povečana motnost rek leta 2023 90

Maja Koprivšek, Sašo Petan, Florjana Ulaga

Visoke vode in poplave leta 2022 96

III. NARAVNE IN DRUGE NESREČE V SLOVENIJI

Poplave in plazovi leta 2023

Matevž Piry, Sašo Petan, Florjana Ulaga, Miha Šupek, Maja Koprivšek, Mojca Sušnik

Poplave leta 2023 106

Mira Kobold

Analiza poplav na reki Savi v zgodovini meritev 124

Milena Dobnik Jeraj, Lucija Jereb

Sprejem in uporaba mednarodne pomoči – primer poplav v Sloveniji leta 2023 136

Matej Vinko, Maruša Bertonec, Jerneja Lorber, Neda Hudopisk, Domen Kralj, Nuša Konec Juričič, Judita Mušič, Marjeta Ferlan Istinič, Branko Bregar, Mojca Zvezdana Dernovšek, Blaž Janež, Andrej Šter, Matjaž Florjanc Lukan, Marko Verdev, Kristina Bratina, Barbara Čibež Žagar, Mojca Vatovec, Nina Stenko Primožič, Špela Kenda, Maja Murn, Julija Pelc, Anja Podlesek

Zagotavljanje psihosocialne podpore prebivalstvu po poplavah v Sloveniji avgusta 2023 150

Mojca Zvezdana Dernovšek, Barbara Vogrinec Švigelj

Tveganje za duševne težave pri organizatorjih pomoči ob nesrečah 158

Enad Donau

Dejavnosti poveljnika Civilne zaščite in štaba Civilne zaščite Občine Mežica ob poplavah avgusta 2023 161

Enad Donau

Interventne naloge zaščite, reševanja in pomoči z brezpilotnimi zrakoplovi v OŠCZ Mežica ob poplavah avgusta 2023 174

Enad Donau

Transport humanitarne pomoči in materialno-tehničnih sredstev: zračni most H1–H5 ob poplavah avgusta 2023 184

Vesna Blagojević Kern, Manca Cvirn, Bogdan Pogačar Oskrba s pitno vodo v Kamniku ob poplavah avgusta 2023.....	191
Tomaž Ažbe Sistem vodenja odziva na avgustovske poplave 2023 v občini Škofja Loka.....	195
Tina Peternel, Živa Ozmec, Igor Arh, Ela Šegina, Mateja Jemec Auflič, Anže Markelj, David Gerčar, Mitja Janža, Jernej Jež, Miloš Bavec Intervencija ob sprožitvi zemeljskega plazju v zaledju Koroške Bele in pregled razmer ter raziskav pred ujmo in po njej avgusta 2023.....	207
Matej Kejžar, Špela Kenda, Maja Murn, Matic Slapšak Rdeči križ Slovenije v odzivu na poplave leta 2023.....	216
Marjana Jugovec, Fani Mikš, Damjan Slabe Vloga Rdečega križa Slovenije – Območnega združenja Škofja Loka ob poplavah avgusta 2023.....	226
Gregor Jereb, Lucija Žumer, Damjan Slabe Zagotavljanje osebne higijene med obsežnimi poplavami: poročilo o kvalitativni raziskavi.....	234
Matej Špeh Reševanje psa Bolta.....	245

IV. NARAVNE IN DRUGE NESREČE V TUJINI

Tamara Jesenko Najmočnejši potresi po svetu leta 2023.....	249
Peter Frantar Poplave po svetu leta 2023.....	258
Mihael Brenčič Porušitvena poplava v Dorni na severovzhodni obali Libije.....	275

V. NEVARNOSTI IN OGROŽENOST

Nina Humar, Andrej Kryžanowski, Matjaž Mikoš Le varne pregrade služijo svojemu namenu in okolju.....	284
---	-----

VI. RAZISKAVE IN RAZVOJ

Izidor Tasič Seizmično zaznavanje izrednih vremenskih dogodkov leta 2023 na državni mreži potresnih opazovalnic ..	301
Livija Rojc Štremfelj Spontano prostovoljstvo.....	313
Julij Jeraj Revija Ujma kot kazalnik strokovne moči profesije zaščite, reševanja in pomoči.....	320

VII. PRIPRAVLJENOST NA NESREČE

Špela Kumelj, Mateja Jemec Auflič, Tina Peternel, Jasna Šinigoj, Jernej Jež, Andrej Novak, Karin Kure, Domen Turk, Ela Šegina	
Beleženje podatkov o plazovih in stanje leta 2023	325
Aleš Poljanec, Matej Kravanja, Andreja Nève Repe, Marija Kolšek	
Obvladovanje gozdnih požarov in sanacija v požaru poškodovanih gozdov v Sloveniji.....	336
Julij Jeraj	
Uporaba T-kartic v Sistemu vodenja odziva na dogodke (SVOD) za pregled nalog, virov in organizacijske strukture vodenja ter za zbiranje podatkov	350
An Galičič, Andrej Steyer	
Spremljanje povzročiteljev nalezljivih bolezni v odpadni vodi kot orodje za pripravljenost in odzivanje na izredne dogodke.....	359
Julij Jeraj, Luka Novak	
Delitev kalijevega jodida – izzivi in rešitve pri nas in v tujini	365
Urša Serženta, Klemen Rogelj, Eva Dolenc Šparovec, Damjan Slabe	
Prva pomoč pri opeklinah – znanje laikov	372

VIII. IZOBRAŽEVANJE, USPOSABLJANJE IN PREVERJANJE

Andreea Oarga-Mulec, Uroš Frol, Aleš Klemenc, Sandi Curk, Griša Močnik, Janez Mulec	
Izobraževanje za prihodnost: podnebne spremembe in izjemni okoljski dogodki zahtevajo več vsebin o zaščiti in reševanju v študijskih programih	380
Tamara Kuzmanič, Klodija Lebar, Nejc Bezak, Matjaž Mikoš	
Prva izvedba mednarodne poletne šole HydRoData za študente o podatkih v hidrologiji.....	385

IX. SILE ZA ZAŠČITO, REŠEVANJE IN POMOČ

Tomaž Novak	
Začetki razvoja civilne zaščite na Slovenskem.....	392
Ema Jenko, Matej Zalokar	
Kritična oskrba poškodovancev v jamah.....	403

X. MEDNARODNO SODELOVANJE

Andrej Gosar	
AlpArray – mednarodni program seizmoloških in geofizikalnih raziskav na širšem območju Alp.....	410

XI. LITERATURA

Tajan Trobec	
Geografski atlas naravnih nesreč v Sloveniji	417

XII. PRIZNANJA IN NAGRADA CIVILNE ZAŠČITE

Prejemniki priznanj in nagrade Civilne zaščite leta 2024	419
--	-----